

Семінарське заняття

Тема. Розвиток і формування особистості

План.

1. Поняття розвитку і формування особистості. Виховання як провідний фактор розвитку і формування особистості.
2. Роль спадковості і середовища в розвитку і формуванні особистості.
3. Рушійні сили і закономірності розвитку особистості.
4. Роль діяльності, активності і спілкування в розвитку і формуванні особистості.
5. Вікові етапи розвитку особистості школяра.
6. Аналіз зарубіжних теорій розвитку і формування особистості.

Основні поняття : “розвиток людини”, “особистість”, “формування особистості”, “спадковість”, “середовище”, “соціалізація”, “діяльність”, “спілкування”, “самовиховання”, “об’єкт виховання”, “суб’єкт виховання”, “акселерація”.

Питання для обговорення

1. Охарактеризуйте напрямки розвитку особистості.
2. Перерахуйте фактори розвитку особистості.
3. Доведіть, що індивідуальний розвиток людини – це кількісні зміни організму, що проходять у процесі життя людини як соціальної істоти.
4. Доведіть, що формування особистості – становлення людини як соціальної істоти яке проходить у результаті розвитку і виховання. Охарактеризуйте види формування особистості.
5. Сформулюйте, в чому полягає діалектична взаємодія між біологічним факторами, середовищем та вихованням.
6. Розкрийте функції виховання в розвитку і формуванні особистості.
7. Доведіть, що виховання не тільки визначає розвиток, а й само залежить від розвитку.
8. Висловіть свої міркування, щодо вчення Л. С. Виготського про “зону ближнього розвитку”.
9. Що ми називаємо спадковістю?
10. Охарактеризуйте процес соціалізації. У чому мета соціалізації?
11. Чому необхідно проводити спеціальну виховну роботу з профілактики негативних явищ суспільного життя?
12. Назвіть рушійні сили з розвитку особистості.
13. Визначте закономірності розвитку особистості.

14. Охарактеризуйте види діяльності, які впливають на розвиток особистості.
15. Проаналізуйте різні види спілкування.
16. Чому умовою розвитку і формування особистості є прояв нею активності в цьому процесі? У яких напрямках проявляється активність?
17. Чому границі вікових періодів є відносно рухливими?
18. Охарактеризуйте особливості дітей молодшого шкільного віку.
19. Дайте характеристику особливостей підліткового віку.
20. Визначте особливості юнацького віку.
21. Доведіть, що у кожній віковій групі є значні індивідуальні відмінності між дітьми.
22. Розкрийте зміст гіпотез щодо виникнення явищ акселерації.
23. Дайте характеристику зарубіжним теоріям розвитку і формування особистості.

Рекомендована література:

1. Коропа, Д.А. «ЕйдоС» – школа майбутнього. Педагогічна майстерня. 2016. № 10. С. 34–36.
2. Любицький, Т.Г. Співпраця навчальних закладів і дитячих організацій. Виховна робота в школі. 2016. № 12. С. 29–32.
3. Онанко, О.С. Виховний простір загальноосвітніх навчальних закладів Львівщини та моніторинг його якості. Виховна робота в школі. 2016. № 12. С. 8–13.
4. Пастушенко, Р.Я. Побудова нової школи: інновації щодо організації виховання в системі загальної освіти Львівщини. Виховна робота в школі. 2016. № 12. С. 2–7.
5. Садкіна, В.І. Ідеальний учитель... по-нашому. Педагогічна майстерня. 2016. № 12. С. 29–31.
6. Садкіна, В.І. Компетентності – обговорюємо, тлумачимо, звикаємо до нових підходів. Педагогічна майстерня. 2016. № 10. С. 2–5.
7. Третякова, Н.В. Ідеальний учитель... «по-їхньому». Педагогічна майстерня. 2016. № 12. С. 32–33.
8. Цьома, Л.О. Інновації у виховній роботі. Позакласний час. 2016. № 10. – С. 45–50.